

QP – 069

I Semester B.B.A. Examination, March/April 2022
(CBCS) (R) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Raghuvamsham V Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
 2) Answer question No. I, V and VI in **Sanskrit only**.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत । (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1) रघुवंशस्य कविः कः ?

अ) भासः

आ) कालिदासः

इ) बाणः

ई) भोजः

2) रघुवंश किं प्रकारकं काव्यम् ?

अ) महाकाव्यम्

आ) स्तोत्रकाव्यम्

इ) गद्यकाव्यम्

ई) चम्पूकाव्यम्

3) रघुमहाराजः कं यागं कृतवान् ?

अ) राजसूययागं

आ) पुत्रकामेष्टियागं

इ) विश्वजित्‌यागं

ई) सोमयागं

4) कौत्सः गुरुदक्षिणार्थी कं प्रपेदे ?

अ) दिलीपं

आ) अजं

इ) दशरथं

ई) रघुं

5) कौत्सस्य गुरुः कः ?

अ) वरतन्तुः

आ) द्रोणः

इ) वसिष्ठः

ई) कृपः

6) कैलासनाथः कः ?

अ) वायुः

आ) अग्निः

इ) यमः

ई) कुबेरः

7) रघोः कोषगृहस्य मध्ये नभस्तः किं पतितम् ?

अ) पुष्पमयी वृष्टिः

आ) हिरण्मयी वृष्टिः

इ) जलवृष्टिः

ई) क्षीरवृष्टिः

8) रघोः पुत्रः कः ?

अ) अजः

आ) दीलीपः

इ) सगरः

ई) भगीरथः

P.T.O.

9) विदर्भदेशस्य राजा कः ?

अ) हर्षः

आ) मयूरः

इ) भोजः

ई) वीरवर्मः

10) भोजस्य स्वसा का ?

अ) रूपवती

आ) सत्यवती

इ) बिन्दुमती

ई) इन्दुमती

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

Answer **any two** of the following questions.

1) कालिदास महाकवेः देश-काल-कृतीः अधिकृत्य लिखत ।

ಕಾಳಿದಾಸ ಮಹಾಕವಿಯ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the place, date and works of Mahakavi Kalidasa.

2) कौत्सस्य 'गुरुभक्तिम्' वर्णयत ।

ಕೌತ್ಸನ 'ಗುರುಭಕ್ತಿ'ಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the 'Gurubhakti' of Kautsa.

3) रघुवंशस्य पञ्चमसर्गस्य सारांशं लिखत ।

ರಘುವಂಶದ ಐದನೆಯ ಸರ್ಗದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the summary of the fifth canto of Raghuvamsham.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Translate and explain **any three** Shlokas.

1) स मृण्मये वीतहिरण्मयत्वात्पात्रे निद्यायार्घ्यमनर्घशीलः ।

ಶ್ರುತಪ್ರಕಾಶಂ ಯಶಸಾ ಪ್ರಕಾಶಃ ಪ್ರತ್ಯುಜ್ಜಗಾಮಾತಿಥಿಮಾತಿಥೇಯಃ ॥

2) कायेन वाचा मनसापि शश्वद्यत्संभृतं वासवधैर्यलोपि ।

ಆಪಾಘತೇ ನ ವ್ಯಯಮನ್ತರಾಯೈಃ ಕಚ್ಚಿನ್ಮಹರ್ಷೇಸ್ತ್ರಿವಿಧಂ ತಪಸ್ತತ್ ॥

3) सर्वत्र नो वार्तामवेहि राजन्नाथे कुतस्त्वय्यशुभं प्रजानाम् ।

ಸೂರ್ಯ ತಪತ್ಯಾವರಣಾಯ ದೃಷ್ಟೇಃ ಕಲ್ಪೇತ ಲೋಕಸ್ಯ ಕಥಂ ತಮಿಸ್ತ್ರಾ ॥

4) एतावदुक्त्वा प्रतियातुकामं शिष्यं महर्षेणृपतिर्निषिध्य ।

ಕಿಂ ವಸ್ತು ವಿಧ್ವನ್ಗುರವೇ ಪ್ರದೇಯಂ ತ್ವಯಾ ಕಿಯದ್ವೇತಿ ತಮನ್ವಯುಙ್ ॥

5) ब्राह्मे मुहूर्ते किल तस्य देवी कुमारकल्पं सुषुवे कुमारम् ।

ಅತಃ ಪಿತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಏವ ನಾಮ್ನಾ ತಮಾತ್ಮಜನ್ಮಾನಮಜಂ ಚಕಾರ ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any two of the following.

- 1) कौत्सः प्रपेदे वरतन्तुशिष्यः ।
- 2) शरदूधनं नार्दति चातकोऽपि ।
- 3) मे कोटीश्चतस्रो दश चाहरेति ।
- 4) भोजेन दूतो रघवे विसृष्टः ।

V. संस्कृत भाषया उत्तरं लिखत ।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) विद्या
- 2) कमलानि
- 3) रघुः
- 4) अहं
- 5) तस्य
- 6) कुमारः
- 7) नर्मदा
- 8) राजा ।

आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) पठति
- 2) आसीत्
- 3) करोतु
- 4) भविष्यन्ति
- 5) अगच्छत्
- 6) लिख
- 7) जगाद
- 8) वदते ।

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

दक्षिण भारते केरलराज्ये कालटि ग्रामः विराजते । अत्रैव भगवान् शङ्कराचार्याः जन्म लेभिरे । आर्याम्बा शिवगुरुः च आचार्याणां पितरौ । अष्टमे वयसि एव वेदशास्त्राणि अधीतवन्तः । कालेन गोविन्दभगवत्पादानां शिष्यत्वं प्राप्य संन्यासं स्वीकृतवन्तः । वेदान्ताभ्यासेन जगत् ब्रह्ममयमिति ज्ञातवन्तः । तस्य प्रचारार्थं, गुरोः आज्ञां प्राप्य ततः प्रस्थितवन्तः । शृङ्गेर्यां शारदापीठम्, बदरीकायां ज्योतिपीठम्, जगन्नाथक्षेत्रे गोवर्धनपीठम्, द्वारकायां च कालिकापीठम् आचार्यैः स्थापितानि पीठानि सन्ति ।

प्रश्नाः

- 1) कालटि ग्रामे के जन्मलेभिरे ?
- 2) शङ्कराचार्याणां पितरौ कौ ?
- 3) शङ्कराचार्याः केषां शिष्यत्वं प्राप्य संन्यासं स्वीकृतवन्तः ?
- 4) शङ्कराचार्याः वेदान्तभ्यासेन जगत् किमिति ज्ञातवन्तः ?
- 5) शङ्कराचार्यैः स्थापितानि पीठानि कानि ?